

Wydanie II
rozszerzone

Piotr Brzózka

moodle

DLA NAUCZYCIELI I TRENERÓW

Zaplanuj, stwórz i rozwijaj platformę e-learningową

Moodle — naucz się, jak uczyć innych!

Co zapewni Ci platforma e-learningowa Moodle i do czego Ci się przyda?
Jak przygotować pierwszy kurs oraz założyć i poprowadzić własne szkolenie na Moodle?
Jakie elementy administracji powinieneś poznać?

Helion

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiejkolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Opieka redakcyjna: Ewelina Burska

Projekt okładki: Studio Gravite/Olsztyn
Obarek, Pokoński, Pazdrijowski, Zaprucki

Materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock.

Wydawnictwo HELION
ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE
tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres
<http://helion.pl/user/opinie/moodn2>
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

ISBN: 978-83-283-0255-6

Copyright © Helion 2016

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

Spis treści

Rozdział 1. Zamiast wstępu, czyli dla kogo jest przeznaczona ta książka	7
Rozdział 2. Czym jest zdalne nauczanie, czyli odrobina teorii	11
Rozdział 3. Dlaczego Moodle?	17
Rozdział 4. Instalacja i wstępna konfiguracja platformy	27
4.1. Wymagania	27
4.2. Czego wymagamy od użytkownika platformy	31
4.3. Moodle lokalny	32
4.4. Moodle w globalnej pajęczynie	43
Rozdział 5. Organizacja strony głównej	49
5.1. Pierwsze wrażenie	49
5.2. Bloki przydatne, niezbędne i takie sobie	56
Dodaj blok	56
Opis kursu/strony	57
Kalendarz	58
Zalogowani użytkownicy	61
Wiadomości	62
Najnowsze wiadomości	63
Nadchodzące terminy	63
Co się ostatnio działo?	64
HTML	65
Osoby	66
Szukaj w forach	69
Kursy — Kategorie kursów	70
Wielej, więcej, więcej... Czyli jakie bloki wybrać?	71
5.3. Obowiązkowe bloki platformy	71
5.4. Ustawienia strony głównej	77
Pokaż nowości	78
Pokaż listę kursów	80
Pokaż listę kategorii	81
Lista wyboru	82
Kursy przypisane oraz wyszukiwarka kursów	82
Sekcja tematyczna	83
Domyślna rola strony głównej	84
Jak powinna wyglądać strona główna?	84

Rozdział 6. Pierwszy kurs	87
6.1. Zakładanie nowego kursu	87
Konfiguracja kursu	89
6.2. Zamawianie kursu	100
6.3. Dodawanie użytkowników do kursu	102
6.4. Edycja kursu	112
Rozdział 7. Przygotowania	125
7.1. Projekt	125
Analiza	126
Projektowanie	129
Opracowanie	132
Wdrożenie	132
Ewaluacja	133
Przykład	134
7.2. Przygotowanie materiałów	137
Organizacja materiałów, czyli praca z plikami	137
Edytory HTML	144
Rozdział 8. Aktywności	159
8.1. Forum	159
8.2. Czat	174
8.3. Głosowanie	180
8.4. Ankieta	185
8.5. Lekcja, przypadek szczególny	193
Pytanie wybór wielokrotny	210
Prawda/fałsz	212
Krótka odpowiedź	212
Numeryczne	214
Dopasuj odpowiedź	214
Esej	215
Lekcja liniowa	216
Lekcja wielowątkowa	218
Lekcja z klastrami	220
8.6. Quiz	223
Przygotowanie pytań	235
8.7. Zadanie	278
8.8. Wiki	296
8.9. Słownik pojęć	305
8.10. Baza	318
8.11. Warsztat	326
Ocenianie łączne	328
Komentarze	331
Ocenianie tak/nie	331
Formularz kryteriów	333
8.12. Pakiet SCORM	349

Rozdział 9. Zasoby	357
9.1. Etykieta	357
9.2. Strona	358
9.3. Folder	360
9.4. Adres URL	362
9.5. Plik	365
9.6. Pakiet treści IMS	370
9.7. Książka	370
Rozdział 10. Oceny i ocenianie	377
Rozdział 11. Elementy administracji	401
11.1. W przypadku katastrofy — kopie zapasowe	401
11.2. Reset kursu	414
11.3. Użytkownicy platformy, czyli kto jest kim w Moodle	416
11.4. Moduły i wtyczki	418
11.5. Zmiana wyglądu platformy	421
11.6. Co jeszcze możemy konfigurować?	427
Rozdział 12. W roli Studenta	435
Rozdział 13. Dodatkowe narzędzia	443
Rozdział 14. Jak prowadzić zajęcia zdalne?	455
Rozdział 15. Jak stosować Moodle?	461
Rozdział 16. Czy zrealizowaliśmy dobry kurs?	469
Rozdział 17. Zamiast podsumowania — czy warto?	479
Literatura	481
Książki	481
Netografia	481
Skorowidz	483

Rozdział 14.

Jak prowadzić zajęcia zdalne?

Najprostsza odpowiedź to prowadzić zajęcia w sposób ciekawy i oryginalny, tak, aby zainteresować uczestników i zachęcić ich do samodzielnej nauki. Przekazywać wiedzę i własne doświadczenia, odnosić teorię do sytuacji praktycznych, znanych wszystkim z życia codziennego. Czy wytyczne te odbiegają od sposobu prowadzenia zajęć stacjonarnych? Oczywiście, że nie. Nie starajmy się na siłę dzielić zajęć na stacjonarne i zdalne. Trener i nauczyciel mają za zadanie skutecznie przekazywać wiedzę i umiejętności niezależnie od formy prowadzonych zajęć. Nie należy się więc obawiać przejścia w obszar e-edukacji. Większość zjawisk znanych nam z zajęć prowadzonych stacjonarnie występuje również w zdalnych kursach internetowych, choć czasami w nieco zmienionej formie.

Jeżeli prowadzimy szkolenie mieszane, to jego forma niewiele się zmieni w porównaniu ze szkoleniami wyłącznie stacjonarnymi. Jeśli utrzymujemy stały kontakt z uczestnikami, to możemy wszystkie niejasności i problemy wyjaśniać podczas bezpośrednich spotkań ze studentami czy uczniami. Gdy mamy taki komfort pracy, elementy pracy zdalnej, które wprowadzimy, nie powinny generować żadnych problemów. Znamy osobiście z imienia i nazwiska studentów, spotykamy się z nimi podczas zajęć stacjonarnych. Nawet w przypadku użycia forów lub czatów nie powinny się pojawić żadne negatywne zachowania. W tej sytuacji uczestnik e-szkolenia nie ma poczucia anonimowości, a jego prace i zadania zawsze możemy zweryfikować podczas wspólnych zajęć stacjonarnych.

W przypadku zajęć całkowicie zdalnych sytuacja się komplikuje. Naszym celem jako prowadzących jest zrealizowanie celów kursu oraz utrzymanie zainteresowania *Studentów* szkoleniem na tyle, aby wytrwali szczęśliwie do jego końca. Według badań zdalne kursy kończą z wynikiem pozytywnym głównie osoby, które chcą się rozwijać, zdobywać wiedzę i umiejętności z własnej inicjatywy. Są to też osoby o dużej samodyscyplinie. Podczas szkolenia, szczególnie jeżeli będzie ono rozłożone w czasie, musimy stale monitorować (przeglądając np. logi z zapisem aktywności *Studentów*) i zwiększać aktywność poszczególnych uczestników (np. podczas indywidualnych dyskusji na forach). Wykazujemy zainteresowanie poszczególnymi uczestnikami, a unikniemy sytuacji związanych z rezygnacją niektórych osób z e-szkolenia.

Zajęcia zdalne mają swoją specyfikę, wynikającą np. z braku komunikacji niewerbalnej. Uwaga prowadzącego wzbogacona o uśmiech podczas zajęć stacjonarnych będzie się zdecydowanie różniła od suchego tekstu napisanego na forum kursu (nawet w przypadku użycia dokładnie tych samych słów). Część osób może mieć trudności z odnalezieniem się w komunikacji pisanej. Jeżeli dodamy do tego częsty brak znajomości zasad etykiety sieciowej (netykiety), to sytuacja w kursie może ulec niepotrzebnemu zaognieniu (efektem może być np. trollowanie). Miejscami zapalnymi będą z pewnością czaty, fora oraz miejsca publikowania komentarzy kursantów. Czasami wystarczy umiejętność stosowanie ikonki (emotikonki), które mają udawać sygnały niewerbalne, takie jak zwykły uśmiech. Jeżeli na początku kursu nie wypracujemy odpowiednich norm i zasad komunikacji, to czeka nas kataklizm związany z zasypianiem forów nie niewnoszącymi postami oraz zatłkaniem skrzynek pocztowych. Stracimy też ogrom czasu na wygaszanie sporów i kłótni.

Poczucie anonimowości w przypadku e-learningu może niestety wywołać również zachowania, jakie znamy z forów internetowych oraz portali społecznościowych. W skrajnych przypadkach trollowanie, spamowanie i inne niepożądane aktywności sieciowe mogą na stałe zagościć w naszym kursie i kompletnie go zdeorganizować. O ile moderator forum internetowego może w dowolnym momencie zablokować lub usunąć niepożądane osoby, o tyle w przypadku e-szkolenia może nie być to już takie proste.

Osoby, które w życiu codziennym oceniamy jako spokojne i zrównoważone, zupełnie inaczej mogą się zachowywać w środowisku sieciowym. Bardzo często możemy się spotkać z zachowaniami agresywnymi. Dlaczego? Po prostu frustracja rodzić będzie agresję, dlatego bardzo ważne jest szybkie nawiązanie dobrego kontaktu z kursantami. Podczas zajęć stacjonarnych większość osób zazwyczaj hamuje swoje zachowanie (choć niestety obecnie nawet tutaj możemy się spotkać z agresją). Gdy czują się w sieci anonimowo i bezkarnie, pozwalają sobie na dużo więcej. Jeżeli użytkownik nie będzie sobie radził z kursem, szczególnie jeżeli problemem będzie środowisko platformy, i nie uzyska od prowadzącego pomocy, to może odreagować zaistniałą sytuację agresywnym zachowaniem.

Z drugiej strony prowadzącego zawsze obowiązują normy poprawnego zachowania, niezależnie od ataków musi zawsze odpowiadać (a właściwie — pisać) spokojnie i rzeczowo. Jeżeli nie zachowamy spokoju, prowadząc kurs, to wśród uczestników może się pojawić tendencja do obciążania dosłownie wszystkimi problemami osoby prowadzącej.

Komentując wpisy innych użytkowników, szczególnie kierowane do nas, zostawmy sobie trochę czasu „na ostygnięcie”. Pisanie w złości do niczego dobrego nie doprowadzi. Pamiętajmy również, że Moodle blokuje możliwość usuwania postów z forum (prowadzący może je usunąć, ale *Student* już nie).

Kolejnym problemem, na który jako prowadzący musimy się psychicznie przygotować, jest niestety lenistwo naszych *Studentów*. Szczególnie w pierwszych etapach szkolenia, podczas zapoznawania się z kursem oraz samą platformą, jesteśmy zasypywani postami i pytaniami: „Jak mogę znaleźć...?”, „Jak uruchomić...?” itp. Niestety, zamiast szukać samodzielnie, większość osób woli zapytać prowadzącego. W takiej sytuacji należy szybko założyć FAQ lub grzecznie odsyłać interesantów do odpowiednich materiałów, niekoniecznie podając im gotowe rozwiązania.

Na forach oraz w systemie komentarzy (szczególnie jeżeli są oceniane) możemy się spotkać z tym, że niektóre osoby będą bardzo wyraźnie widoczne z powodu wysyłania wielu wiadomości, będą sprawiać wrażenie wybitnie aktywnych. Większość wpisów będzie więc efektem nastawienia się na ilość, a nie jakość wypowiedzi. W tym przypadku dobrze jest spokojnie porozmawiać z taką osobą. Duża liczba postów to dla prowadzącego i innych uczestników kursu dodatkowe zajęcie związane z czytaniem powiadomień, przeglądaniem wpisów w poszukiwaniu merytorycznych treści itp. Jeżeli będziemy mieli wątpliwą przyjemność pracy z kilkoma takimi osobami, to korzystanie z forum stanie się uciążliwe.

W większości przypadków zależy prowadzącym na budowie dobrych relacji między uczestnikami e-kursu. Niestety, czasami może wystąpić syndrom myślenia grupowego, związany z tym, że osobom uczestniczącym w kursie będzie bardziej zależało na zachowaniu dobrych relacji z innymi *Studentami* niż na wzajemnej krytycznej ocenie poglądów. W efekcie dyskusje na forum stracą sens, a sama wymiana poglądów zamieni się w nic niewnoszące potakiwanie.

Znaczna liczba narzędzi (aktywności) dostępnych w platformie Moodle daje możliwość ustawienia pracy w grupach. Podczas takiej pracy należy zwrócić uwagę np. na syndrom myślenia grupowego. Wśród *Studentów* może się zdarzyć, że rzucona propozycja rozwiązania zadania nie będzie podważana w zdecydowany sposób przez pozostałych członków grupy i nastąpi jej automatyczna akceptacja. Często też poszczególni członkowie grupy przeceniają swój wkład w wykonanie zadania, co przy różnicowaniu ocen w grupie może prowadzić do napięć. Najbardziej rozpowszechnioną wadą pracy w grupach jest tzw. choroba próżniactwa, polegająca na zmniejszaniu wysiłku wkładanego w pracę przez poszczególnych członków zespołu. Wbrew pozorom taka sytuacja może być trudna do wykrycia, ponieważ brak pracy maskowany będzie przez produkcję dużej liczby wpisów na forum pracy grupowej. Dodatkowo gdy wystawimy oceny za taką pozorną pracę, możemy się spotkać z licznymi zarzutami ze strony „pokrzywdzonego” *Studenta*.

W przypadku pracy w grupach zdecydowanie należy ograniczyć ich skład do czterech – sześciu osób; im większa grupa, tym większe prawdopodobieństwo wystąpienia choroby próżniactwa. Tak naprawdę taka sytuacja może wystąpić nawet w grupie dwuosobowej. Nie jesteśmy w stanie jej zapobiec, możemy się jednak starać jak najwcześniej porozmawiać z osobami ociągającymi się w pracy lub przydzielić im dodatkowe zadania w grupie. Może się również zdarzyć, że osoba o silnej osobowości i dużej wiedzy zdominuje grupę i zostanie jej liderem — nawet do tego stopnia, że pozostałym osobom pozostanie niewiele do zrobienia.

Czasami nadgorliwość niektórych *Studentów* może skutecznie utrudnić nam prowadzenie zajęć. Przykładowo prosimy *Studentów* o umieszczenie w słowniku definicji związanych z określonym zakresem materiału. Jeden z nich umieszcza bardzo dużą liczbę definicji, utrudniając tym samym pracę pozostałym uczestnikom zadania. Tego typu sytuacje musimy również przewidzieć i odpowiednio ustawić opcje poszczególnych aktywności platformy.

Gdy prowadzimy zdalne zajęcia, poświęćmy trochę czasu na budowę prawidłowych relacji między uczestnikami kursu. Społecznościowy charakter Moodle podkreślają

też wielokrotnie twórcy platformy. Zachęcajmy więc naszych *Studentów* do przedstawienia się (opisania swoich zainteresowań) oraz uzupełnienia swoich profili. Im lepsze relacje będą panować między uczestnikami, tym większa szansa na uniknięcie niepożądanych zachowań podczas trwania szkolenia.

Prowadzenie zajęć to również konieczność oceniania uczestników naszych zdalnych zajęć. Starajmy się, aby nasze formy weryfikacji wiedzy nie były ani zbyt łatwe, ani zbyt trudne dla przeciętnego uczestnika (chyba że weryfikujemy wiedzę, opierając się na ściśle określonych, narzuconych nam standardach). Najważniejsze jest ustalenie systemu oceniania już na początku kursu i określenie, czy będą to oceny opisowe, punktowe lub procentowe. Wybranego rozwiązania musimy się konsekwentnie trzymać, ustawiając wszystkie kolejne oceniane aktywności w kursie. Zastanówmy się, czy przyjęty przez nas schemat oceniania polegać będzie na wyciągnięciu średniej ocen ze wszystkich aktywności, ocenianiu poszczególnych modułów czy na systematycznym gromadzeniu punktów podczas trwania kursu. Ostatnie rozwiązanie zapewni nam większą elastyczność w działaniu. Możemy umieścić w kursie np. dodatkowe zadania, kiedy zauważymy, że osiągnięcia uczestników w obowiązkowych aktywnościach są zbyt słabe lub nie zdążyli oddać niektórych zadań w określonym przez prowadzącego terminie. Starajmy się, aby nasze zadania i quizy były niebanalne, atrakcyjne graficznie (pytania w quizach wzbogacajmy zdjęciami).

W zdalnym ocenianiu, podobnie jak w stacjonarnym, bardzo ważna jest informacja zwrotna, jaką *Student* otrzyma razem z oceną. Nie mamy tutaj możliwości bezpośredniej rozmowy, jak to ma miejsce w sali lekcyjnej, ale mamy kilka rozwiązań, które powinny nam ją zastąpić.

Do każdej odpowiedzi w quizach istnieje możliwość ustawienia informacji zwrotnej, jaką otrzyma *Student* w przypadku poprawnej oraz błędnej odpowiedzi. Możemy również ustawić całościowe i domyślne informacje zwrotne. Wszystkie one powinny być jak najbardziej wyczerpujące. W im większym stopniu wytłumaczymy merytorycznie podstawy wystawienia oceny, tym mniej pytań na jej temat otrzymamy od *Studentów*. W quizach w dość szerokim zakresie możemy ustawiać, co zobaczy *Student* po zakończeniu sprawdzianu. Możemy udostępnić tylko wynik punktowy z całościową informacją zwrotną dotyczącą quizu. W tej sytuacji *Student* nie będzie wiedział, w których pytaniach popełnił błąd i jakie powinny być prawidłowe odpowiedzi, będzie jedynie wiedział, w jakim stopniu opanował materiał jako całość. Pełniejszą informację otrzyma, jeżeli udostępnimy mu jego odpowiedzi oraz odpowiedzi prawidłowe. Przy tej opcji możemy się spodziewać dodatkowych pytań z prośbą o uzasadnienie niektórych odpowiedzi, ale informacja zwrotna będzie zdecydowanie pełniejsza. Jeżeli pytań i niejasności wpływających ze strony *Studentów* jest dużo, to kontrowersyjne pytania możemy omówić i opublikować (np. w formie FAQ). Zdecydowanie nie pozwalajmy na dyskusje na temat pytań i prawidłowych odpowiedzi na forach. Wszystkie wątpliwości wyjaśniamy indywidualnie z poszczególnymi *Studentami*.

Jeżeli podczas układania pytania popełniliśmy błąd (jesteśmy tylko ludźmi, więc taka sytuacja może się wydarzyć), to poinformujmy o tym *Studentów* i albo zaliczmy kontrowersyjne (błędne) pytanie wszystkim uczestnikom quizu, albo poprawmy odpowiedź i dokonajmy przeliczenia punktów w całym quizie.

Niestety, często możemy zaobserwować sytuację, w której prowadzący (autorzy pytań) niechętnie udostępniają prawidłowe odpowiedzi. Przykładem mogą być nawet niektóre szkolne konkursy ogólnopolskie. Z pewnością tłumaczenie się z odpowiedzi uznanych za poprawne lub niepoprawne może być czasochłonne i męczące (tym bardziej że po poprawieniu odpowiedzi i uwzględnieniu uwag prowadzący są zalewani falą protestów od osób, które mają wątpliwości co do zasadności zmian), ale etyka naszej pracy powinna nas zobligować do pewnych zachowań.

Quiz jest dla prowadzącego jedną z mniej czasochłonnych form oceniania. Wynik *Studenta* obliczany jest automatycznie po zakończeniu quizu. Pamiętajmy jednak, że prosty test raczej nie stanie się wiarygodnym narzędziem pozwalającym ocenić wiedzę uczestników zajęć. Dodatkowo mamy jeszcze inny problem — nie możemy zweryfikować samodzielności pracy. Na czas testu nasz *Student* może przecież zawsze zaprosić do pomocy kolegę.

W przypadku zadań otwartych oceniamy, umieszczając komentarze w tekście *Studenta*. W ten sposób nasza informacja zwrotna będzie najpełniejsza.

Dużym problemem w zdalnych kursach jest brak możliwości zastosowania odpowiedzi ustnej jako formy kontroli wiedzy. Moodle nie ma domyślnie zainstalowanych narzędzi przeznaczonych do tego celu. Pewną namiastką może być indywidualny czat.

Starajmy się stosować w naszych kursach jak najwięcej rozwiązań wymagających od *Studenta* dużej aktywności. Stosujmy oceniane dyskusje na forum, oceniamy komentarze, zadania projektowe. Dużo metod aktywizujących studenta, które stosujemy podczas zajęć stacjonarnych, możemy przenieść do naszych e-kursów. Pamiętajmy, że musimy ciągle podtrzymywać zainteresowanie *Studenta* kursem.

W zakresie „małego” e-learningu, prowadząc szkolenie, będziemy pracować na własnych materiałach, oceniać przygotowane przez siebie zadania i quizy. Wiemy, jaka myśl nam przyświecała podczas budowy kursu i co chcieliśmy osiągnąć za pomocą zastosowanych aktywności. Może się jednak zdarzyć, że będziemy pracować na obcym kursie lub przeciwnie — dodatkowy prowadzący będzie pracował na naszym e-kursie. Praca stanie się wtedy trudniejsza. Obowiązywać nas będą wskazówki i wytyczne opracowane przez autora kursu i jego metodyka. Sytuację taką możemy porównać z zajęciami stacjonarnymi, które jesteśmy zmuszeni prowadzić na podstawie narzuconego scenariusza. W przypadku nauczania klasycznego możemy łatwo wprowadzić modyfikacje pod kątem swoich preferencji, w przypadku e-learningu sytuacja będzie trudniejsza. Kurs ma określone elementy, aktywności, zasoby oraz terminy, których nie możemy zmienić. Musimy się jednak nauczyć pracować również w takich warunkach. Zindywidualizować zawsze możemy jednak styl kontaktów z uczestnikami zajęć oraz sposób omawiania poszczególnych zagadnień dostępnych w kursie.

Może się okazać, że prowadzony przez nas kurs zbudowany będzie głównie na bazie zasobów oraz aktywności niewymagających bezpośredniego udziału prowadzącego. Kurs taki będzie się składał np. z opublikowanych materiałów i quizów. W takim modelu prowadzenie zajęć sprowadza się do udzielania pomocy technicznej (szczególnie na etapie zapisów na kurs) oraz resetowania (czyszczenia poszczególnych aktywności kursu z informacji pozostawionych przez *Studentów*) kursu po zakończeniu szkolenia. Pozostają nam więc do wykonania głównie czynności o charakterze administracyjnym.

Niezależnie od samego e-kursu zawsze powinniśmy mieć pomysł na jego prowadzenie, tak, aby materiał szkolenia współgrał z naszym własnym stylem prowadzenia zajęć. Każdy nauczyciel czy trener prowadzi zajęcia stacjonarne w pewien określony, szczególny i charakterystyczny dla siebie sposób. Przedstawia materiał, kontroluje wiedzę, reaguje na pytania i problemy słuchaczy. Starajmy się w taki sam sposób — ale za pomocą innych środków — prowadzić zajęcia zdalne.

Skorowidz

.LRN, 18

A

Administracja, 71, 74
 kursem, 406
 quizu, 235
 serwisu, 76, 77
Administrator, 417
adres
 localhost, 34
 URL, 121, 362
 w sieci, 36
Akcje, 206
Aktualizuj wartości symboli
 wieloznacznych, 255
Aktualności, 80
aktywności, 159
aktywność typu quiz, 223
analiza, 126
 interaktywności, 191
 odpowiedzi, 190
ankieta, 122, 185
 ATTLS, 191
 COLLES, 188
Anonimowe ocenianie, 288
Arkusze ocen offline, 283
ATTLS, 187, 191
Atto, 145
ATutor, 18
Automatyczna subskrypcja, 163
Automatycznie linkuj pojęcia,
 309
Automatyczny
 przydział, 341
 zapis na forum, 438
Autor kursu, 417

B

baza, 318
 danych, 122
 danych MySQL, 37
 pytań, 114
bezpieczeństwo
 platformy, 43
 serwera, 43
blended learning, 13, 20, 135
Blogi, 75
blok
 Administracja, 71, 74
 Co się ostatnio działo?, 64
 Dodaj blok, 56
 HTML, 65
 Kalendarz, 58
 Kursy — Kategorie kursów,
 70
 Menu główne, 71
 Nadchodzące terminy, 63
 Najnowsze wiadomości, 63
 Nawigacja, 71, 74
 Opis kursu/strony, 57
 Osoby, 66
 Szukaj w forach, 69
 Ustawienia, 71
 Wiadomości, 62
 Zalogowani użytkownicy, 61
bloki, 56
 obowiązkowe, 71

C

Całościowa informacja
 zwrotna, 233
CAPTCHA, 40

CBM, 229
cena odnowienia hostingu, 30
centrum e-Learningu AGH, 464
Chamilo, 18
chatroom, 175
chmura, 48
Chroń lekcje hasłem/Hasło, 199
Claroline, 18
Cloze, 250
CMS, Content Management
 System, 17, 159, 421
Co się ostatnio działo?, 64
Cofnij, 148
COLLES, 187
computer-based-learning, 13
content, 18
cron, 45
Czas następnego czatu, 176
Czat, 122, 174
Członkowie grupy, 111

D

Data, 167
 początkowa, 108
definiowanie skali, 393
DEV, 33
d-learning, 13
DOCEBO, 18
Dodaj
 aktywność lub zasób, 223
 blok, 57
 losowe pytanie, 267
 pytanie, 266
Dodatkowe ograniczenia
 podejść do quizu, 232

dodawanie
aktywności, 113
plików, 156
uczestników, 107
użytkowników, 102

Domyślna
lokalizacja, 55
rola strony głównej, 84
waga, 55

Domyślnie przydzielana rola, 108

Domyślny format, 298

dopasowanie, 245

dostęp
dla gości, 107
do bazy danych, 37
do katalogów, 36
do kursu, 108
do paska narzędziowego, 299
do powłoki systemowej, 30
do ustawień, 51

Dostępne
od/Termin końcowy, 198
podejścia, 226

Dostępność, 182, 353

dyskusja, 162

Dziennik ocen, 378, 384

E

edycja, 206
książki, 373
kursu, 112

edytor, 146, 153
HTML, 144
równań, 148
tekstu, 160

Edytuj
ustawienia, 172, 184
zawartość quizu, 266

efekt
anonimowości, 412
kształcenia, 395
wąskiego ekranu, 50
Efekty kształcenia, 13, 114
eFront, 18
ekran kursu, 477
eksport, 325
e-learning, 13, 461–467
elementy administracji, 401
Elementy niestandardowego
menu, 426
E-mail, 39
Enter URL, 145
esej, 215, 249

e-trener, 467
etykieta, 357
ewaluacja, 133

F

Faza
konfiguracji, 339
składania prac, 340

Filtr
osób oceniających, 291
przepływu pracy, 292

Filtry, 114, 173

folder, 360

Format, 298
MP3, 139
MP4, 140
odpowiedzi, 250
pliku, 239
pojedynczej aktywności, 92
ZIP, 325

formatowanie stylów, 145

formularz, 103, 104

kryteriów, 333

Forum, 23, 30, 122, 159

Aktualności, 78
pytań i odpowiedzi, 162
standardowe do użytku
ogólnego, 162

G

generowanie zmiennych, 255

głosowanie, 180

Grupa, 168

Grupy, 99, 110
nadrzędne, 110, 167

H

Hasło, 74, 99
do bazy danych, 37
helpdesk, 23
Historia oceniania, 385
Host bazy danych, 37
hosting, 27
HTML, 65, 149

I

Ignoruj użytkowników
w grupach, 111
ILIAS, 18
ilustracje, 151

Imię, 39
importowanie pytań, 203
Importuj pytania z pliku, 239
IMS, 121, 370
Indeks
dolny, 147
stron, 302
informacje o kursie, 135
Informuj przed wygaśnięciem
rejestracji, 108
Instalacja, 38
instalowanie
dodatków, 420
platformy, 27
Instrukcja
recenzowania, 336
wykonania pracy, 334
Interaktywnie
z powtórzeniami, 228
interfejs MyUdutu, 452

J

Jednostka jest opcjonalna, 248

K

kalendarz, 58
katalog
danych, 36
filter, 420
Moodle, 36
moodledata, 28, 30, 44
public_html, 28, 36, 44
kategorie kursów, 88
Każdy może oglądać minione
sesje, 176
Klaster, 220
Klucz dostępu do kursu, 108
Kłódka, 271
Komentarz
w tekście, 284
zwrotny, 283, 290
komentarze, 331
kompozycja Clean, 115
konfiguracja
blogów, 75
edytorów, 144
efektów kształcenia, 394
kursu, 89
Markerów, 261
platformy, 27
Strefy zrzutu, 261

strony głównej, 79
 zakładki Wybory, 264
 Konfiguruj blok, 55
 Kontekst strony, 55
 Kontrola
 przebiegu lekcji, 199
 serwera, 38
 Kopia zapasowa, 114, 173,
 401, 413
 koszty kształcenia, 13
 krótka odpowiedź, 212, 241
 Książka, 121, 370
 kurs, 87, 469
 Kursy — Kategorie kursów, 70
 kursy przypisane, 82

L, Ł

Lekcja, 122, 193
 ćwiczeniowa, 201
 liniowa, 216
 wielowątkowa, 218
 z klastrami, 220
 Liczba
 ocen, 165
 zadań na stronę, 291
 Limit
 czasu, 198, 224
 słów, 282
 transferu, 30
 Link, 145
 do składowej, 198
 Lista
 numerowana, 145
 sierot, 303
 uczestników kursu, 68
 wielokrotnego wyboru, 320
 wyboru, 82
 wypunktowana, 145
 LMS, Learning Management
 System, 17
 localhost, 37
 Logi, 173
 losowanie pytań, 221, 258
 Łączna punktacja, 269

M

Maksymalna
 ilość zapisanych
 użytkowników, 108
 liczba kursów, 80
 liczba odpowiedzi/przejsć,
 197
 liczba podejść, 199

Maksymalny rozmiar pliku,
 282, 334, 336
 Mapa stron, 300
 Markery, 260
 Max. ilość prób, 286
 Media, 145
 Menedżer, 417
 menu
 Administracja serwisu, 77
 Menu główne, 71, 72
 użytkownika, 52
 Metacoon, 18
 Metoda
 nawigacji, 227
 zapisów, 106
 Miejsca dziesiętne w ocenach,
 232, 334
 Minimalna liczba pytań, 201
 moduł ostatni, 137
 moduły, 418
 tematyczne, 117
 Modyfikuj
 profil, 436
 profil Studenta, 437
 Moja strona domowa, 51, 72
 Moje
 kursy, 73
 odznaki, 52
 prywatne pliki, 52
 Moodle, 17
 lokalny, 32
 Media, 152
 Stable, 33
 MoodleCloud, 24
 Mój profil, 51, 73

N

Nadchodzące terminy, 63
 Najniższa ocena, 165
 Najnowsze wiadomości, 63
 Najwyższa ocena, 165
 narzędzia dodatkowe, 443
 nauczanie, learning, 13
 nauczanie na odległość,
 distance learning, 13
 Nauczyciel bez praw edycji,
 417
 nawias kwadratowy, 298
 Nawigacja, 71–74
 Nazwa
 bazy danych, 37
 forum, 162
 pierwszej strony, 297

użytkownika, 39
 Wiki, 297
 nazwisko, 39
 Niepowiązane strony, 302
 notatki, 140
 Nowa strona, 226
 Nowe hasło, 39
 Numer, 320

O

Obliczeniowe
 proste, 253
 wielokrotnego wyboru, 258
 Obraz, 320
 Obrazy, 145
 Obszar tekstowy, 321
 Ocena, 164, 168, 172, 225, 242,
 289, 377
 maksymalna, 380
 opublikowana, 288
 ocenianie, 377
 łączne, 328
 tak/nie, 331
 wielu podejść, 201
 Oceny, 114
 Oceń eseje, 206
 Odpowiedź, 242
 Odtwórz, 114, 173, 406
 do istniejącego kursu, 409
 Odznaki, 114
 oflagowanie, 273
 Ogólna informacja zwrotna,
 240
 Ogranicz
 dostęp, 167, 177, 183
 liczbę możliwych głosów,
 182
 okno czatu, 175, 178
 Okres
 karencji, 225
 uczestnictwa w kursie, 108
 OLAT, 18
 Opcja, 321
 Pokaż nowości, 78
 Opcja/Limit, 182
 opcje
 przeglądu, 230
 Studenta, 435
 uwierzytelnienia, 40
 Opis
 kursu/strony, 57, 91
 strony głównej, 40
 Opóźniona informacja zwrotna,
 228

opracowanie, 132
 Opublikuj, 114
 wyniki, 182
 organizacja
 materiałów, 137
 strony głównej, 49
 Osadzone, 364, 368
 Osoba oceniająca, 290
 Osoby, 66
 Ostateczny termin, 279
 Ostatnie pliki, 155
 otwarte oprogramowanie, 17
 Otwórz quiz, 223

P

pakiet
 SCORM, 349
 SCORM, 122
 treści IMS, 121, 370
 pamięć RAM, 30
 panel zarządzania, 103
 pasek postępu, 405
 Pełna nazwa serwisu, 39
 PHP, 45
 Pierwotne położenie bloku, 55
 platforma config.php, 34
 Plik, 121, 365
 .htaccess, 45
 apache_start.bat, 43
 apache_stop.bat, 43
 config.php, 42
 dźwiękowe, 139
 mysql_start.bat, 43
 mysql_stop.bat, 43
 README.txt, 34
 Start Moodle.exe, 34
 Stop Moodle.exe, 34
 xampp_start.exe, 43
 xampp_stop.exe, 43
 xampp-control.exe, 42
 pliki, 137
 .mbz, 407
 .tgz, 44
 i przesyłanie, 97
 komentarzy, 283
 podsumowania kursu, 90
 serwera, 155
 video, 140
 Pobierz tabelę danych jako, 277
 Podgląd, 110, 204
 listy, 322, 324
 ocen, 385, 400
 Podkreślenie, 147

Podsumowanie, 188
 kursu, 90
 podział quizu na sekcje, 272
 Pokaz slajdów, 197
 Pokaż
 aktywność jako kompletną, 169
 dziennik ocen studentom, 96
 ikony aktywności, 392
 liczbę ocen w średniej, 392
 listę kategorii, 81
 listę kursów, 80
 nowości, 78
 pojedynczo, 324
 pozycję, 388
 raporty aktywności, 97
 strukturę kursu, 352
 strukturę podfolderów, 361
 tylko aktywne rejestracje, 293
 zakresy, 392
 polecenie chown, 45
 Ponowne podejścia dozwolone, 201
 Ponownie otwarte próby, 285
 Poprawka, 381
 Pop-up, 23, 150, 194
 Port bazy danych, 38
 posttesty, 475
 potwierdzanie przesłanego rozwiązania, 284
 Potwierdzenie i przegląd, 403
 Powtórz, 148
 sesję, 176
 Pozwól
 drukować słownik, 311
 komentować wpisy, 309, 319
 Prace oddane po terminie, 336
 prawda/fałsz, 212
 Preferencje raportu, 355
 Prefiks tabel, 38
 pretesty, 475
 Prezentacja, 151
 profil
 Studenta, 437
 użytkownika, 168
 program
 Adobe Reader, 445
 Bullzip PDF Printer, 445
 CutePDF Writer, 445
 Format Factory, 448
 Gimp, 445
 Hamster Free Video Converter, 448
 PDFCreator, 445

Photoshop, 445
 PowerPoint Viewer, 444
 Word online, 443
 Word Viewer, 444
 Writer, 443
 projekt, 125
 eVet2EDU, 474
 Gnomio, 48
 KOWEZiU, 474
 Turnkey Linux, 47
 projektowanie, 129
 Prosty styl słownika, 309
 prowadzenie zajęć, 455
 Próg
 wpisów do blokowania, 164
 zaliczeniowy, 226, 380
 Prywatne pliki, 155
 Prywatność wyników, 183
 Przeciągane pozycje, 262, 263
 przeciągnij i upuść
 markery, 260
 na obrazie, 262
 na tekst, 263
 Przegląd podejścia, 276
 Przeglądaj repozytoria, 147
 Przejścia, 206
 Przełącz w tryb pełnoekranowy, 154
 Przepływ pracy w ocenianiu, 288
 Przesuń blok, 54
 Przesyłane pliki, 281, 294
 przygotowanie
 materiałów, 137
 pytań, 235
 Przypisz do grupy
 na podstawie roli, 111
 Przypisz
 do grup, 111
 role, 56
 Punkt, 211
 Punktacja za pytanie, 201
 Pytania, 188
 typu CBM, 229
 pytanie
 numeryczne, 214, 247
 obliczeniowe, 253–256
 obliczeniowe wielokrotnego wyboru, 258
 typu Cloze, 251
 typu dopasuj odpowiedź, 215
 typu esej, 249
 zagnieżdżone, 250

Q

Quiz, 122, 223, 274

R

rapid e-learning, 13
 Raport
 aktywności, 98
 wyników, 385
 raportowanie, 355
 Raporty, 114, 204
 Repozytoria, 114
 Reset, 114
 kursu, 414
 ręczne dodawanie uczestników,
 107
 Rodzaj
 czcionki, 153
 forum, 162
 rola, 416
 Role
 przypisane lokalnie, 172
 z uprawnieniami do
 oceniania, 164
 rozkład odpowiedzi, 190
 Rozmiar, 146
 czcionki, 153

S, Ś

SCORM, 349
 sekcja
 tematyczna, 83, 117
 zerowa, 135
 serwer
 WAPM, 33
 XAMPP, 34, 43
 Sesje chat, 176
 Skale, 188, 393
 Skończono, 199
 Skrócona nazwa serwisu, 39
 słownik
 pojęć, 122, 305
 w formie FAQ, 310
 w formie listy wpisów, 310
 specyfika zdalnego kształcenia,
 14
 Spędzony czas, 199
 sprawdzenie poprawności
 informacji, 149
 Sprawdź uprawnienia, 173

Standardowe
 forum, 163
 opcje modułów, 166, 176,
 183, 233, 298
 Status, 290
 stopnie, 52
 stosowanie Moodle, 461
 Strefy zrztu, 261
 strona, 358
 główna, 49, 53, 72, 84
 struktura
 cykliczna, 136
 lekcji, 204
 modułu, 118
 Student, 241, 435
 Style, 145
 Subskrypcja
 opcjonalna, 163
 wyłączona, 163
 Suma ocen, 165
 sylabus organizacyjny, 135
 szablon graficzny
 Clean, 424
 platformy, 50
 Szukaj
 w forach, 69
 według autora, 315
 według daty, 315
 według kategorii, 315
 Szybkie ocenianie, 292, 392

Ś

ścieżka dostępu, 119
 Śledzenie ukończenia, 98, 168
 Średnia ocen, 165

T

tabela wątków, 208
 Tabele, 148
 Tekst online, 280
 teleobecność, telepresence, 15
 temat dyskusji, 162
 Termin oddania, 278
 TinyMCE HTML, 150
 Tryb
 adaptacyjny, 227
 recenzowania, 337
 subskrypcji, 163, 173
 Wiki, 297
 Turnkey Linux, 47
 Twoje oceny, 386

tworzenie
 kategorii, 238
 linków, 146
 plików dźwiękowych, 139
 wzorca, 323
 Tylko członkowie kohorty, 108
 Typ
 oceny, 380
 słownika pojęć, 306
 strony, 206
 wyświetlanej oceny, 381
 zestawienia, 164
 Tytuł strony, 206, 207

U

Uaktualnione strony, 300, 302
 Układ
 kursu, 95
 tygodniowy, 92
 Ukończenie aktywności, 167,
 168, 183
 Ukryj blok, 53, 56
 Unlink, 145
 Uporządkuj wątki poziomo, 207
 Uprawnienia, 44, 173
 URL, 321
 Ustawienia, 51, 52
 filtrów, 306
 językowe, 428
 lokalizacji, 427
 mojego profilu, 76
 strony głównej, 77
 zadań grupowych, 286
 zgodności, 354
 Usuń
 blok, 56
 formatowanie, 148, 154
 link, 151
 zaznaczone podejścia, 277
 uwierzytelnienie, 40
 Użyj
 autorecenzji, 336
 przykładowych prac, 337
 Użytkownicy, 31, 114, 416
 bazy danych, 37

V

VLE, Virtual Learning
 Environment, 21

W

W trakcie przeglądu, 288
 W zależności od, 199
 Warsztaty, 123, 326
 Wbudowane pliki platformy, 148
 Wcięcie, 148
 wdrożenie, 132
 web-based-learning, 13
 wersja językowa, 35
 weryfikacja środowiska, 38
 Wiadomości, 52, 62
 do pokazania, 96
 widok
 Listy wyboru, 82
 profilu Studenta, 437
 Wiki, 123, 296
 Wirtualne Środowisko
 Nauczania, 21
 wizualizacja wyników ankiety,
 189
 Wklej twardą spację, 154
 Własna nazwa metody
 zapisów, 108
 włączenie trybu edycji, 373
 Wpisy wymagane przed
 przeglądaniem, 319
 Wprowadź adres URL, 147
 wsparcie, 30
 Wstaw
 klaster, 203
 stronę pytań, 204
 symbol, 148
 tabelę wątków, 203
 wtyczki, 418
 Wybierz
 brakujące słowa, 265
 członków z kohorty, 111
 kolor tekstu, 153
 kolor tła, 153
 uczestników
 z grupowania, 111
 uczestników z grupy, 111
 Wybory, 264
 Wybór
 aktywności, 112
 bloków, 71
 kompozycji, 422
 plików, 155
 wielokrotny, 210, 243
 Wyczyść nieuporządkowany
 kod, 154

Wydarzenia, 151
 Wygląd, 368
 Wyloguj, 52
 Wymagaj
 dyskusji, 169
 odpowiedzi, 169
 wpisów, 169
 Wymagane wpisy, 319
 wymagania, 27
 od użytkownika, 31
 Wymaż wszystkie oceny, 415
 Wymuszone opóźnienie, 232
 Wymuś
 format, 298
 język, 95
 pobranie, 368
 subskrypcję, 163
 Wypisz
 mnie, 114
 nieaktywne osoby, 108
 Wyrównaj do lewej, 147
 Wyrównanie, 146
 Wysyłaj powitania nowym
 użytkownikom, 109
 wyszukiwarka
 kursów, 82
 Wiki, 304
 Wyświetl
 domyślną informację
 zwrotną, 198
 lewe menu, 195
 liczbę słów, 163
 odpowiedzi, 170
 opis na stronie kursu, 297
 status podejść, 353
 Wyświetl/modyfikuj
 użytkowników zapisanych
 na forum, 173
 wyświetlanie ocen, 378

X

XAMPP, 43

Z

Zabezpieczenia
 przeglądarki, 233
 Zachowaj minione sesje, 176
 Zadanie, 123, 278
 Zadokuj blok, 53

zajęcia zdalne, 455
 zakładanie kursu, 87
 zalety zdalnego nauczania, 15
 Zalogowani użytkownicy, 61
 zamawianie kursu, 100
 Zapisani użytkownicy, 102
 Zapisywanie
 ręczne, 106
 samodzielne, 107
 Zapisz
 użytkowników, 102
 zmiany, 379
 Zarządzaj
 plikami, 145
 plikami kopii
 zapasowej, 405
 repozytoriami, 431
 zarządzanie
 blokami, 431
 grupami, 109
 kursami, 88
 podejściami, 354
 zasoby, 120, 357
 Zatwierdzony format
 wyświetlania, 309
 zdalne nauczanie, 11
 Zestaw ograniczeń, 168
 Zezwól
 na aktualizację
 głosowania, 181
 na dostęp gości, 98
 na samodzielną
 rejestrację, 108
 zliczanie słów, 163
 zmiana
 nazwy ról, 99
 wyglądu platformy, 421
 Zmień
 kolejność wewnątrz
 pytania, 227
 rolę na..., 115
 Znajdź i zmień, 154
 znakowanie pytań, 273

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

moodle

DLA NAUCZYCIELI I TRENERÓW

Nauka na odległość to stosunkowo młoda dziedzina, lecz dynamika jej rozwoju stale rośnie. Wszyscy musimy się dziś dokształcać, a zawrotne tempo, jakie narzuca nam współczesny świat, nieustannie stawia nas przed wyborem: albo zrobimy kurs przez internet, albo poświęcimy ten czas na dojazdy i oczekiwanie w miejscu, w którym prowadzone są tradycyjne zajęcia. Właśnie dlatego powstała darmowa, niezwykle funkcjonalna platforma Moodle: jej zadaniem jest zdalne łączenie uczniów i nauczycieli.

Ta książka jest przeznaczona dla wszystkich, którzy chcą przekazywać wiedzę za pośrednictwem sieci. Znajdziesz tu najważniejsze informacje ułatwiające wystartowanie z własnym kursem. Dowiesz się, jak obsługiwać Moodle, przygotowywać materiały i stworzyć profesjonalne szkolenie. Poznasz działanie narzędzi do komunikacji z kursantami i sposoby oceniania ich postępów, nauczysz się dodawać zasoby, zapewniać bezpieczeństwo, publikować materiały. Wydanie II rozszerzone omawia mnóstwo nowości, które pojawiły się na platformie, i podpowiada, jak ich używać. Jeśli chcesz zdalnie uczyć innych, kup tę książkę i zrób to z Moodle!

- Czym jest zdalne nauczanie, czyli odrobina teorii
- Instalacja i wstępna konfiguracja platformy
- Organizacja strony głównej i przygotowania
- Forum, czat, głosowanie, ankieta i quiz
- Lekcja, przypadek szczególny
- Pakiet SCORM i zasoby
- Oceny i ocenianie
- W roli studenta
- Prowadzenie zdalnych zajęć

Zacznij prowadzić świetne kursy e-learningowe!

Helion

37736

numer katalogowy

księgarnia Internetowa

<http://helion.pl>

zamówienia telefoniczne

0 801 339900

0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:

• <http://helion.pl/promocje>

Książki najchętniej czytane:

• <http://helion.pl/bestsellery>

Zamów informacje o nowościach:

• <http://helion.pl/nowosci>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
<http://helion.pl>

sięgnij po **WIĘCEJ**

KOD KORZYŚCI

ISBN 978-83-283-0255-6

9 788328 302556

Informatyka w najlepszym wydaniu

cena: 79,00 zł